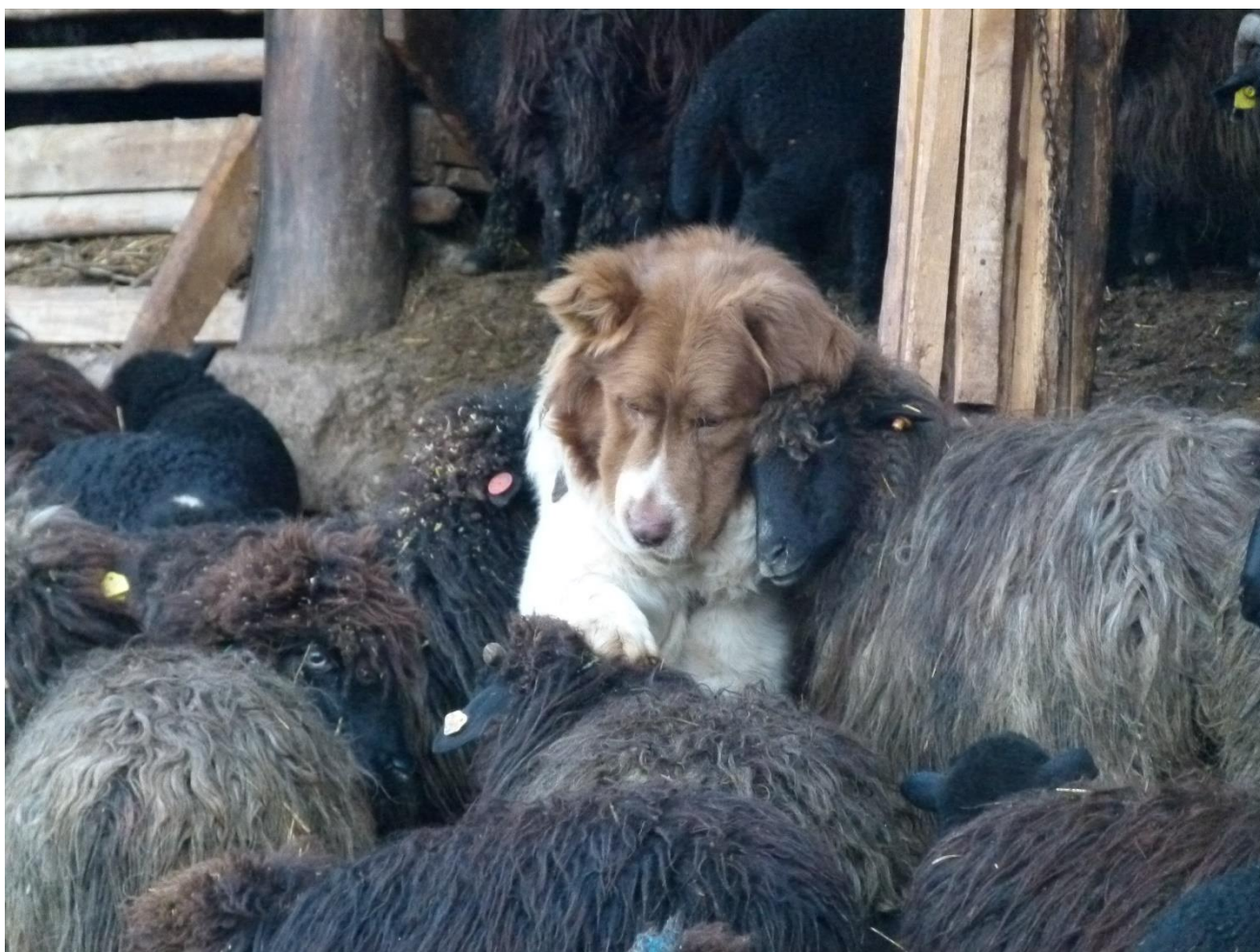

Ръководство за ментори в областта на екстензивното овцевъдство при обучение на овчари-пастири

PARTNERS

The Eu4shepherds project is co-funded by the Erasmus+ programme of the European Union. The content of this publication is the sole responsibility of the partners Eu4shepherds project and neither the European Commission nor the Spanish Service for the Internationalisation of Education (SEPIE) is responsible for any use that may be made of the information contained therein.

PARTNERS

www.eu4shepherds.eu

Съдържание:

1. Въведение	2
2. Самооценка. Първоначална версия	4
3. Определяне на нуждите, трудностите и предизвикателствата пред менторите във всяка страна.	4
4. Модул за обучение.	4
5. Самооценка. Финална версия.	7
6. Линк към платформата	8
7. Приложение: определяне на нуждите, трудностите и предизвикателствата пред менторите във всяка държава.	9
7.1. България	9
7.2. Австрия	13
7.3. Германия	17
7.4. Шотландия	19
7.5. Португалия	21
7.6. Румъния	24
7.7. Испания	27

PARTNERS

1. Въведение .

Добре дошли и благодарим че ни посетихте !

Очевидно се интересувате от екстензивно овцевъдство и/ или трансхуманс – сезонно пасищно овцевъдство, и искате да подобрите преподавателските си умения или искате да станете ментор, нали?

Независимо от вашият професионален опит - ако сте овцевъд с, или без професионално образование, пастир с, или без професионално обучение, преподавател, или ментор в програма за неформално обучение или повишаване на квалификацията - надяваме се , че учебната програма, която ви предлагаме тук, ще представлява интерес и ще е полезна за вашите нужди, или професионални интереси .

Тъй като обучението на овчари-пастири изисква широки познания в различни области, екипът от ментори в програмата за обучение, трябва да притежават следните умения :

1. Практически познания
2. Технически познания
3. Управленски и организационни компетенции
4. Педагогически и дидактични компетенции
5. Лични и социални компетенции
6. Компетенции в областта на различни медии

Една програма за обучение, в която най-вероятно няколко ментори вземат участие, то те трябва да притежават тези компетенции и умения .

Всяко едно от уменията е разработено и е представено с допълнителна информация по-нататък .

Независимо от информацията , която сме събрали в множество интервюта с ментори, или от „училища“ за овчари, препоръчваме на всеки, който иска да обучава овчари за екстензивно отглеждане на овце , и/или трансхуманс, трябва да има следните умения, или нагласи :

- Да бъде убеден в необходимостта и значението на екстензивното овцевъдство и трансхуманс
- Да приема идеите за хуманното отношение към животните и тяхното благоденствие
- Да притежава минимум технически познания, за да умее да описва и представя резултати посредством различен метод на представяне
- Да има поне някакви идеи или концепции как да представя информацията
- Да има готовност да се учи и да прилага нови методи за предаване на информация, или преподаване

PARTNERS

- Да може да координира преподаването си с предметите/уменията на други учители/ментори в програмата за обучение
- Да признава относителността на неговите/нейните знания и/или опит
- Да е комуникативен и да е положително настроен към контакта с нови хора – предимно с млади хора
- Да чувства удовлетворение от споделянето на знания, опит, компетенции
- Да умее да изслушва курсистите или студентите, и да се опита да разбере „откъде идват“, какъв е техният опит в овцевъдството, защо искат да го изучават
- Да притежават грижовни и/или наставнически аспекти в характера, или начина на отношение към хората

Ще намерите и връзката за достъп до учебната програма, разработена за овчари-пастири:

<https://www.eu4shepherds.eu/content/training-platform>

Надявам се, че ти харесва!

PARTNERS

2. Самооценка. Първоначална версия .

Както бе споменато в предишния раздел, преди да започнете да изучавате учебната програма, можете да направите опит за самооценка, за да осъзнаете своите умения, нагласи и да видите къде са вашите силни страни. Оценете от 1 до 5 вашите компетенции в следните области:

- Практически познания
- Технически познания
- Управленски и организационни компетенции
- Педагогически и дидактически компетентности
- Личностни и социални компетенции
- Компетенции в дейности с различни медии

Връзка към графиката за самооценка:

<https://eu4shepherds.eu/node/add/self-reflection>

3. Определяне на нуждите, трудностите и предизвикателствата пред менторите във всяка страна.

За да се определи от какво се нуждае един бъдещ ментор на овчари-пастири, и да се види текущото състояние на обучението на овчари-пастири, бяха интервюирани ментори от държави, участващи в проекта Eu4shepherds. Обобщението на получената информация може да бъде видяно в приложението, към този документ (глава 7) .

4. Модул за обучение.

От информацията, събрана от експерти по обучение на пастири, стигнахме до заключението, че обучението на пастири за нуждите на екстензивното овцевъдство, изисква широки познания в различни области.

Екипът от ментори на овчари-пастири за нуждите на екстензивното овцевъдство трябва да притежава следните умения:

1. Умение: Практически познания

Съдържание

- Опит в управлението на стада и пастирски кучета
- Ветеринарен опит
- Опит в използването на различни инструменти за нуждите на овцевъдството

PARTNERS

Допълнителна информация

- Линк към платформата за обучение:
<https://eu4shepherds.eu/content/training-platform>

2. Умения: Технически познания

Съдържание

- Знания за околната среда
- Знания за развъждане и хранене на овце от различни категории
- Знания за овцевъдната продукция и процесите на преработка (сирене, вълна, месо, кожа)
- Икономически и административни познания
- Маркетинг
- Знания за околната среда, управлението на местообитанията и екосистемите
- Мениджмънт във фермата
- Управление на риска и безопасност за овчарите-пастири
- Нормативни и правни изисквания
- Избор на порода
- Охрана на стадата
- Хуманно отношение към животните
- Крайна употреба/бизнес цели и обработка (мляко, вълна, месо, кожи). Местно производство на храни с традиционно специфичен характер
- Комуникация
- Технологии (GPS, сателитни технологии, приложения, цифровизация...)

Допълнителна информация

- Линк към платформата за обучение:
<https://eu4shepherds.eu/content/training-platform>

3. Умение: Управленски и организационни компетенции

Съдържание

- Счетоводство / бизнес планове

PARTNERS

- Субсидии / Обща селскостопанска политика (ОСП)
- План за управление на животновъдството
- Трудово законодателство
- Регламент за здраве и безопасност
- Разработени работни планове (всички нива)

Допълнителна информация

- Линк към платформата за обучение:
<https://eu4shepherds.eu/content/training-platform>

4. Умение: Педагогически и дидактически компетенции

Съдържание

- Основи на комуникацията
- Анализ на целевата група и потребностите на участниците
- Изграждането на прогресия в обучението
- Разработване на възможностите за преподаване и учене
- Различни методи на обучение
- Методи за обратна връзка и оценка
- Как да се справяме с конфликти
- Разбиране на груповата динамика
- Социално интегриране

Допълнителна информация

- Линк към платформата за обучение:
<https://eu4shepherds.eu/content/training-platform>

5. Умение: Лични и социални компетенции

Съдържание

- Комуникация (Основи, практически комуникационни умения /да можеш да общуваш)
- Групова психология/динамика
- Умереност
- Посредничество и деескалация
- Управление на конфликти
- Управление на обратната връзка
- Управление на стреса

PARTNERS

- Управление на мотивацията

Допълнителна информация

- Линк към платформата за обучение:
<https://eu4shepherds.eu/content/training-platform>

6. Умение: Компетенции в дейности с различни медии

Съдържание

- Различни видове медии: power point, флипчарт, снимки, видеоклипове, whatsapp
- Онлайн и офлайн медии
- Авторско право и GDPR (Общ регламент за защита на данните)
- Презентационни умения

Допълнителна информация

- Линк към платформата за обучение:
<https://eu4shepherds.eu/content/training-platform>

5. Самооценка. Окончателна версия .

След като прегледате съдържанието на платформата за обучение и компетенциите, които трябва да притежава един ментор на овчари-пастири (вижте глава 6), можете отново да направите самооценката, за да видите напредъка си. Сравнете графиката с първоначалната. Надяваме се, че сте приложили знанията си.

Връзка към графиката за самооценка:

<https://eu4shepherds.eu/node/add/self-reflection>

6. Линк към платформата

Иновативният и неформален модел на обучение за овчари-пастири е предложен от 9 субекта от 7 страни партньори и е разработен в рамките на проект „EU4Shepherds – ИНОВАТИВНО ОБУЧЕНИЕ ЗА УСТОЙЧИВИ ОВЧАРИ-ПАСТИРИ“, съфинансиран от програма Еразъм+ на Европейския съюз.

Страните, участващи в проекта, представляват едни от най-важните територии в Европа, когато става дума за модели на екстензивно животновъдство. Испания и

PARTNERS

Португалия на запад, Шотландия на север, Румъния и България на изток, и Австрия (Алпите) заедно с Германия в центъра на Европа.

Учебната програма за обучение на екстензивни овчари в този проект се състои от 11 модула. Тези модули покриват знанията, които един пастир трябва да владее.

11-те модула са:

1. Знания за околната среда, управление на местообитанията и екосистемите
2. Мениджмънт в овцефермата
3. Управление на риска и безопасността на селскостопанските животни
4. Нормативни и правни изисквания
5. Избор на порода
6. Охрана на стадата
7. Хуманно отношение към животните
8. Крайна употреба/търговски цели и обработка (мляко, вълна, месо). Местно производство на храни с традиционно специфичен характер
9. Маркетинг
10. Комуникация
11. Технологии (GPS, сателитни технологии, приложения, цифровизация)

Всеки от модулите можете да намерите на прикачения линк:

<https://www.eu4shepherds.eu/content/training-platform>

Всеки модул е придружен от видео, което обяснява важността на модула и неговото съдържание. Модулът е последван от описание на съдържанието на видеоклипа, използваната библиография, както и линкове към допълнителна информация относно съдържанието.

7. Приложение: Определяне на нуждите, трудностите и предизвикателствата пред менторите във всяка държава.

Най-добрият начин да се анализират проблемите в текущото обучение на овчари-пастири за нуждите на екстензивно пасищното овцевъдство, е да се идентифицират нуждите, трудностите и предизвикателствата пред менторите чрез индивидуални интервюта с ментори с опит в овцевъдството във всяка страна.

След проведените интервюта техните нужди бяха идентифицирани и предложенията за методологични необходимости бяха събрани. Характеризирането беше извършено чрез интервюта във всяка страна и сравнителен и описателен анализ на идентифицираните нужди.

Обобщението на тази информация в седемте държави, които участват в проекта, е по-долу:

PARTNERS

7.1. България

7.1.1. Състоянието на екстензивното овцевъдство в България.

В близкото минало екстензивното пасищно овцевъдство в България е било основен отрасъл. Преобладаващите планински и полупланински райони с естествени пасища и ливади бяха идеална предпоставка за развитието на екстензивно пасищно овцевъдство у нас. С интензификацията на селското стопанство, урбанизацията и масовата миграция на селското население към големите градове, пасищното животновъдство драстично намалява. Цели райони в планинските части на страната се обезлюдяват, тъй като младите хора търсят препитание в градовете. Така традиционното пасищно овцевъдство и свързаното с него традиционно производство на продукти от овце намалява значително. В същото време в страната масово навлизат интензивни технологии и вносни високопродуктивни породи овце, подходящи за тези системи на отглеждане. Тези интензивни ферми са разположени в равнинните части на страната, където инфраструктурата е добра, както и комуникациите и пазарните връзки са лесни и достъпни. Това се отразява изключително негативно на традиционното екстензивно овцевъдство с местни породи овце, както и на селските райони в планинските и полупланинските райони на България, където хората разчитат предимно на пасищното животновъдство.

Трудният начин на живот на екстензивните овчари-пастири в необлагодетелстваните планински райони затруднява намирането на работна ръка в тази професия. Повечето хора предпочитат да вършат всякакъв вид обща работа, но не и да бъдат овчари-пастири. В близкото минало, по време на комунистическия период на страната ни, професионалните овчари, работещи в Държавните кооперативни стопанства, са били основните работници в стопанствата в съвременният държавен строй. Но днес тези хора или са прекалено възрастни, или много от тях са починали. Сега контингентът е коренно различен – обикновено за овчари се назначават хора без образование, които обаче нямат нито навици, нито мотивация да работят тази професия. Обикновено си тръгват не след дълго. Наблюдава се т. нар. „фермерски номадизъм“ – той работи за кратко време при различни фермери, вярвайки, че на всяко ново място ще е по-добре. Липсва съзнание за коректност и дългосрочно планиране на собствения живот. Това е изключително сериозен проблем в екстензивното овцевъдство днес. Друг модел в овцевъдството е типичната семейна ферма, където собственикът и собственото му семейство са пряко ангажирани в отглеждането, пашуването и обслужването на животните. Такива ферми, в които минимално използват наемен труд, са сравнително малък процент. Обикновено младите членове на такива семейства се записват да учат зооинженерство или ветеринарна медицина с надеждата да бъдат полезни на стопанството си.

PARTNERS

В България липсват професионални курсове за обучение на овчари пастири за нуждите на екстензивното овцевъдство. Основно обучение по овцевъдство се получава в средно специално образование в профилираните училища по селско стопанство, а във висшите училища в бакалавърска и магистърска степен в специалност зооинженерство .

7.1.2. Обобщение на интервютата с менторите. Идентифициране на нуждите/трудностите/предизвикателствата пред менторите

7.1.2.1 . Описание на общите аспекти на интервютата.

Интервюираните ментори са университетски преподаватели с богат практически опит в своята дисциплина (ливади и пасища; екология и биоразнообразие; хуманно отношение и здраве на овцете). Всички ментори отбелязват, че до момента в България не са провеждани специализирани курсове за овчари-пастири и това е иновативен проект. В България няма специализирани професионални курсове или училища за овчари-пастири за нуждите на екстензивното овцевъдство. Повечето преподаватели са наясно с нивото на самосъзнание на наемния работник в пасищното овцевъдство. Като професионалисти обаче за тях е предизвикателство да работят с млади хора и стремежът им е да предадат знанията си на учащите. Всички интервюирани преподаватели изпитват удовлетворение от работата си и я приемат като призвание. Всеки от тях би искал да види повече интерес и повече мотивация към селското стопанство и аграрната наука сред младите хора в България. Предвид профила на наетите овчари-пастири в България, най-голямото предизвикателство е да се убедят тези хора, че е необходимо обучение за овчари. Няколко фактора е необходимо да се вземат предвид при обучението на овчари-пастири:

1. Степента на образование на кандидатите за обучение.
2. Представеният учебен материал трябва да бъде представен в лесна за разбиране форма.
3. Трябва да се вземе предвид времето, с което разполагат кандидатите поради прекомерната им ангажираност във фермата и стадата

7.1.2.2 . Нужди , трудности и предизвикателства, идентифицирани в интервютата

НУЖДТЕ	ТРУДНОСТИ	ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА
По-добра материална база на учебното място. Прекалено сложен език на преподаване, използващ „тежки“ термини, трудни за разбиране	В България няма специализирани професионални курсове или училища за овчари-пастири. Трудно се намират хора за тази работа. Обикновено за овчари се наемат нискоквалифицирани и необразовани хора . Най-голямата пречка може да бъде убеждаването на тези хора да посещават такива курсове	в повечето случаи наетите овчари нямат образование в областта на биологията, животновъдството, а някои дори са напълно неграмотни.
Изминалите две години работа в нетипични условия и обучение предимно онлайн провокираха преподавателите да оценят по-добре ролята на информационните технологии в образованието.	Финансови, ниво на грамотност, липса на свободно време за наетите овчари	Предвид профила на наетите овчари в България, най-голямото предизвикателство е да се убедят тези хора, че е необходимо обучение за овчари-пастири.
Опитът на други колеги в подобен тип проекти би обогатил моята практика	Да убеди човек, че е необходимо да се образова и квалифицира в дейностите, които извършва. И че инвестирането в собствените знания не е загубена кауза	ангажираността на учениците в учебния процес, тъй като нивото на мотивация на всеки е различно.

7.1.3. Добри практики от интервютата

Най-общо добрите практики могат да бъдат разделени на три области.

- Общуване на разбираем език - сложните термини са трудни за разбиране от обучаемите. Принципът на учителя – „Аз съм един от вас“ е добър подход
- Илюстриране на преподавания материал с примери от практиката - така обучаемият по-лесно усвоява теоретичния материал и го разбира.
- Използване на нови технологии – интегрирането на ИТ в обучението позволява работа от разстояние и с ангажирани хора като овчари би било подходящ метод на обучение.

PARTNERS